

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Інститут післядипломної освіти та довузівської підготовки

Кафедра професійної освіти та інноваційних технологій

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЛОГОПЕДІЯ (ДИЗАРТРИЯ)

Освітня програма
«Спеціальна освіта»

Спеціалізація Логопедія

Спеціальність 016 Спеціальна освіта

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри професійної освіти
та інноваційних технологій
Протокол № 1 від “26” серпня 2021 р.

м. Івано-Франківськ – 2021

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Логопедія
Освітня програма	Спеціальна освіта
Спеціалізація (за наявності)	Логопедія
Спеціальність	016 Спеціальна освіта
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	основна
Курс / семестр	2/3
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 30 год. (з.ф. – 10 год.) Практичні – 20 год. (з.ф. – 6 год.) Семінарські заняття – 10 год. (з.ф. – 4 год.) Самостійна робота – 120 год. (з.ф. – 160 год.)
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/index.php?mod=course&action=ReviewOneCourse&id_cat=190&id_cou=8130

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу

Мета: підготовка висококваліфікованих фахівців здатних розв'язувати складні задачі, практичні проблеми освіти дітей із особливими освітніми потребами, забезпечення професійної підготовки майбутнього логопеда.

Цілі:

- озброєння студентів теоретичними і практичними знаннями та навичками і формування професійні компетентності, що дозволить реалізовувати логопедичну допомогу дітям із особливими освітніми потребами та бути конкурентноспроможними фахівцями на ринку праці.
- засвоєння ключових положень сучасної логопедичної науки та практики;
- опанування студентами теоретико-методичними підходами до вивчення предмета, основними поняттями та термінологією;
- ознайомлення з класичними та інноваційними методами та прийомами в логопедії;
- формування уявлень про зміст професійної діяльності логопеда з різними категоріями дітей із дизартрією;
- допомога студентам інтегруванні набутих знань із галузі медичних і психологічних дисциплін;
- формування вмінь проектувати та застосовувати теоретичні та практичні знання задля розвитку гармонійної особисті дітей із

мовленнєвими порушеннями відповідно до положень Закону України «Про освіту»;

- сприяння засвоєнню методів, засобів, прийомів та форм корекційно-розвиткової роботи з дітьми із дислалією;
- спонукання студентів до самоосвіти і самовдосконалення шляхом здобуття неформальних та інформальних (у тому числі в дистанційній формі) видів освіти, розвитку особистісних якостей майбутнього вчителя-логопеда, відповідального ставлення до виконання функціональних обов'язків відповідно до класифікатора професій.

Компетентності:

Обізнаність із теоретичними вченнями щодо дизартрії, етіологією, механізмами, патогенезом, шляхами діагностики та корекції;

Уміння інтегрувати знання отриманих на медичних і психологічних предметах у процесі розробки практичних підходів до корекції дизартрії;

Готовність використовувати набуті знання, вміння й навички в системі спеціальної та інклюзивної освіти дітей із особливими освітніми потребами;

Здатність реалізовувати новітні підходи у роботі з дітьми, підлітками з дизартрією;

Здатність дотримуватись принципів логопедичної науки і практики, її методів, технологій, засобів і професійної етики;

Здатність працювати в команді, здійснювати комплексний корекційно-педагогічний, психологічний та соціальний супровід дітей із особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного навчання;

Готовність до інноваційної діяльності, навчання упродовж життя, професійного вдосконалення.

Програмні результати навчання

Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування конкретних задач освіти дітей, у тому числі в умовах інклюзії. Розуміти принципи, методи, форми та сутність організації логопедичної допомоги дітям із дизартрією.

Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією з логопедії та професійним дискурсом.

Розуміти сучасні нейропсихологічні підходи до корекційно-розвиткової роботи з дітьми із дизартрією.

Знати теоретико-методологічні засади та тезаурус логопедії як науки;

Розуміти та застосовувати в подальшому на практиці міждисциплінарні зв'язки логопедії;

Володіти практичним інструментарієм з профілактики, діагностики, корекції та компенсації порушень мовлення в осіб із дизартрією.

Приймати обґрунтовані рішення з урахуванням цілей, ресурсних і законодавчих обмежень, ціннісних орієнтирів.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Модуль I. Неврологічні основи дизартрії Тема 1: Дизартрія, визначення, патогенез, механізми	Визначення дизартрії, анартрії. Поняття про дизартрію як про один із симптомів дитячого церебрального паралічу. Патогенез. Клінічна картина дизартрій. Особливості порушень моторики артикуляційного апарату. Розлади дихання і голосоутворення. Характеристика пізнавальної діяльності дітей із дизартрією.	Опрацювати тему в підручнику Логопедія / за ред. М. К. Шеремет
2.	Тема 2 : Семінар Історія вивчення дизартрії	Внесок закордонних і вітчизняних учених у вивчення дизартрії як логопедичної нозології.	
3.	Тема 3: Неврологія та дизартрія	Неврологічні засади організації мовленнєвого акту. Функціональні блоки головного мозку людини. Функціональна асиметрія півкуль головного мозку в нормі та патології. Функціональне значення різних відділів нервової системи для мовленнєвої діяльності. Центральний відділ мовленнєвого апарату. Локалізація вищих кіркових функцій та синдроми їх уражень	Підготувати виступи за підручником Бадалян Л. О. Детская неврология. М. : Наука, 1984. – 576 с.
4.	Тема 4: Центральні органічні форми мовленнєвих порушень	Дизартрії, як прояв розладів іннервації мовленнєвого апарату. Дизартрії, обумовлені центральним і периферичними парезами та паралічами. Непаретичні форми дизартрії.	Опрацювати розділ II. Тему 5. З посібника Шеремет М. К., Боряк О.В. Неврологічні основи логопедії. С. 115-144
5.	Тема 5: Фізіологія порушень нервової	Етіологія виникнення порушень нервової системи. Основні синдроми порушень вищих	Підготуватись до семінарського заняття

	системи в мовленнєвому аспекті	психічних функцій і їх значення для становлення мовлення. Неврологічні принципи організації мовленнєвого акту.	
6.	Тема 6: Семинар Клініко-неврологічна характеристика стертих форм дизартрії	Тлумачення терміна, причини, механізми. Види ст. дизартрії: - порушення звуковимови як наслідок вибіркової неповноцінності деяких моторних функцій мовнорухового апарату (I група); - слабкість, в'ялість м'язів артикуляційного апарату (II група); - клінічні особливості порушень звуковимови, пов'язані з утрудненням у виконанні довільних рухів (III група); - дефекти звукової сторони мовлення, що спостерігаються у дітей різних форм моторної недостатності (IV група).	Опрацювати підручник за темою: Неврологічні основи логопедії. За ред. Шеремет М. К., Боряк О. В. Суми: ФОП Цьома С. П., 2016. С. 144-159
7.	Тема 7: Різноманітні підходи до класифікації дизартрій	Історична ретроспектива підходів до класифікації дизартрій. За ступенем зрозумілості мовлення, за синдромологічним підходом, за принципом локалізації. Праці Данелявічюте, Правдіної, Винарської, Панченко, Соботович, Токаревої, Архіпової, Мартинової, Мастюкової, Пахомової, Тарасун та ін у площині класифікації дизартрій.	Творчо-пошукове завдання: Есе про доробок науковців у розробці класифікацій дизартрій
8.	Тема 8: Практичне Клінічні форми дизартрії на локалізацією уражень	Характеристика клінічних форм дизартрії (бульбарна, псевдобульбарна, екстрапірамідна, кіркова, мозочкова). Етіологія, патогенез, механізми. Особливості мовленнєвих порушень при кожній формі.	Оформити таблицю форм дизартрії

9.	Тема 9: Мовленнєві та немовленнєві прояви дизартрій	Характеристика і співвідношення мовленнєвих і немовленнєвих симптомів. Вплив дизартрії на розвиток особистості дитини. Особливості прояву дизартрії в різні вікові періоди. Роль соціальних факторів у розвитку синдрому дизартрії і виникненні вторинних мовленнєвих і немовленнєвих розладів.	Оформити таблицю: мовленнєві та немовленнєві прояви дизартрій
10.	Тема 10: Практичне. Мінімальні дизартричні розлади	МДР, визначення. Структура мовленнєвого дефекту при стертій дизартрії. Характеристика раннього та мовленнєвого розвитку дітей із МДР. Стан мовленнєвої моторики. Особливості фонетичних порушень, поєднання звукових розладів. Порушення інтонаційної виразності мовлення. Особливості фонематичних порушень складової структури у дітей із МДР.	Дискусійне запитання: чи є кіркова дизартрія і вербальна диспраксія тотожними явищами?
11.	Тема 11: Анартрія	Анартрія в дітей і дорослих із церебральним паралічем. Етіологія, патогенез, механізми, симптоматика.	Аналіз праць: Мастюкова Е.М., Ипполитова М.В. Нарушение речи у детей с церебральным параличом. М., 1985. Семенова К.А., Мастюкова Е.М., Смуглин М.Я. Клиника и реабилитационная терапия детских церебральных параличей. М., 1972.
12.	Тема 12: Семінар	Особливості формування мовленнєвих систем, форм і функцій мовленнєвої діяльності	Сформувати «Словник термінів»

		на різних етапах онтогенезу; функціональні перебудови в артикуляційному механізмі на фоні дизартрії, компенсаторні прояви організму при дизартрії. Аналіз рухових розладів, гіперкінезів, сінкenezій, апраксії, тощо.	Підготуватись до модульного заміру знань
13.	Модуль II. Діагностика і корекція дизартрій Тема 1 : Обстеження дітей із дизартріями	Зміст, методи і прийоми обстеження. Роль і значення фізіологічного, нейропсихологічного, неврологічного, психолого-педагогічного та інших видів обстеження. Принципи диференціальної діагностики дизартрій. Складні поєднані порушення та їх діагностування.	
14.	Тема 2 : Практичне Практичні підходи до діагностування дітей із дизартріями	Збір анамнезу, обстеження ранніх психомоторних функцій. Обстеження органів артикуляційного апарата. Прийоми виявлення мінімальних проявів дизартрії. Диференціальна діагностика стертої форми дислалії та поліморфної дислалії. Дослідження стану сформованості компонентів мовленнєвої системи, рухової сфери та психічних процесів у дітей із дизартрією. Особливості обстеження дітей із дизартрією в ІРЦ.	Заповнити мовленнєву картку
15.	Тема 3 : Практичне Методика проведення обстеження дітей дошкільного віку із дизартрією	Структура, зміст обстеження, методика подання завдань. питання для виявлення особливостей загального та мовленнєвого розвитку дитини (під час збору анамнезу, тобто під час бесіди з батьками). Скласти опитувальник. Підбір лексичного та наочного матеріалу для обстеження мовлення. Заповнення	

		індивідуальної мовленнєвої картки обстеження дитини з дизартрією, висновки за матеріалами власного дослідження.	
16.	Тема 4: Семінар Діагностування мовленнєвої готовності дітей з стертою дизартрією за методикою Н. Г. Пахомової	Обстеження: фонетичної компетенції старших дошкільників, фонематичної, лексичної, граматичної, діалогової. Приклади завдань методики.	Опрацювати: Пахомова Н. Г. Діагностика мовленнєвої готовності дітей старшого дошкільного віку з дизартрією до навчання в школі : Навчально-методичний посібник Полтава: ТОВ «АСМІ», 2009 р. 107с.
17.	Тема 5 : Комплексний медико-психолого-педагогічний підхід до виправлення дизартрії	Організація, принципи, напрямки, етапи, зміст та методи комплексного медико-психолого-педагогічного підходу щодо усунення різних форм дизартрій. Роль медичного та загальнодидактичного впливу в усуненні дизартрій.	Пошукова робота; методики корекції дизартрій
18.	Тема 6: Практичне Організація і зміст корекційно-розвиткової роботи з дітьми із дизартрією	Організація і зміст роботи, що забезпечує сприятливі умови формування правильної звуковимови у дітей з дизартрією (медикаментозне і фізіотерапевтичне лікування; лікувальна фізкультура; логоритміка; загальний, спеціальний та логопедичний масаж, пасивна і активна гімнастика артикуляційного апарату; аромотерапія і фітотерапія; войтотерапія; кінезітерапія; MRT – терапія, арттерапія тощо).	

19.	Тема 7: Система корекційно-розвиткової роботи з розвитку артикуляційного праксису та дихання	Основні прийоми роботи для загальної рухливості дітей при дизартрії. Методи і основні прийоми корекції і відновлення рухів органів артикуляційного апарату (парезів, гіперкінезів, атаксій). Зміст роботи з розвитку артикуляційного праксису. Корекція, формування і розвиток дихальної, голосоутворюючої і артикуляційної функцій.	Добір ігор з метою розвитку у дітей із дизартрією мовленнєвого дихання, голосу; підготовчих вправ (масаж лицьової, піднебінної, гортанної мускулатури).
20.	Тема 8: Основи логопедичного масажу при дизартрії	Організація проведення масажу. Вимоги та умови. Види масажу в залежності від тону м'язів. Основні масажні рухи та техніки. Ручний, зондовий, вібраційний масаж. Побічні явища.	Ознайомитись із сторінкою ЛОГОзон у мережі Фейсбук
21.	Тема 9: Система логопедичної роботи з розвитку фонетико-фонематичних процесів при дизартрії	Порядок та особливості роботи над звуками. Розвиток слухової уваги та фонематичних процесів. Зміст логопедичної роботи з формування складової структури слова. Структура і зміст логопедичних занять з подолання дизартрії.	Знайти в соцмережах відеоролики з виконанням артикуляційних вправ при дизартрії. Навчитись відтворювати перед дзеркалом
22.	Тема 10: Практичне Алгоритм постановки звуків при дизартрії	Етапи корекції звуковимови при різних формах дизартрії. Підготовчий, основний, закріплюючий етап. Особливості постановки звуків за Мастюковою. Способи постановки звуків.	Опрацювати тему згідно з літературою
23.	Тема 11: Формування просодичної сторони мовлення	Особливості формування просодичної сторони мовлення, особливості в залежності від віку дитини. Роль логоритміки та вокалотерапії. Постановка голосу. Робота над мелодійністю мовлення. Специфіка логокорекційної роботи у зв'язку з формою рухових	Розробити конспект заняття

		порушень і формою артикуляційних розладів за характером і ступенем порушень звуковимови і просодичної сторони мовлення. Вироблення чіткої дикції.	
24.	Тема 12: Робота над складовою структурою слів	Зміст корекційної роботи з подолання кінестетичної та кінетичної диспраксії. Вправи з руховим підеріпленням на серійну організацію зухів. Розвиток складової структури слів 1-8 ряду. Вправи, завдання, ігри.	Підібрати ігри на розвиток ССС
25.	Тема 13: Робота над розвитком лексико-граматичного компонента мовлення при дизартрії	Зміст і етапи роботи над розвитком активного кількісного і якісного словника дітей. Зміст і етапи роботи над розвитком граматичних конструкцій у дітей із дизартрією.	Опрацювати літературу по темі, підібрати завдання
26.	Тема 14 : Практичне Робота над розвитком зв'язного мовлення при дизартрії	Алгоритми побудови діалогічного мовлення. Алгоритми розвитку монологічного мовлення. Роль дихання, як основи самостійного мовлення для фрази. Дихальні вправи з мовленням. Закріплення правильної звуковимови у власному мовленні дітей.	Переглянути та законспектувати он-лайн вебінари
27.	Тема 15 : Практичне. Профілактика порушень писемного мовлення у дітей із дизартрією	Система підготовки руки до письма. Розвиток зорово-просторового праксису та гнозису. Прави на розвиток око-рухового контролю. Вправи на розвиток міжпівкульної латералізації. Кінезіологічні вправи. Мовно-рухові ігри.	Підібрати вправи. Навчитись демонструвати.
28.	Тема 16 : Система логопедичної роботи при МДР	Зміст методи і прийоми логокорекційної роботи з усунення мінімальних розладів дизартрії. Особливості роботи, сучасні логопедичні технології подолання “стертих” форм	Підготувати дидактичні ігри та вправи для роботи з дитиною зі стертою дизартрією

		дизартрій. Мета та напрямки та зміст логопедичної роботи. Корекція загальної та мовленнєвої моторики. Корекція та розвиток дихання та інтонаційно-мелодійної системи. Особливості корекції та розвитку фонетико-фонематичної системи.	
29.	Тема 17 : Система навчання і виховання дітей із тяжкими формами дизартрій (анартрій)	Організація зміст, методи, прийоми роботи з дітьми з тяжкими формами дизартрій (анартрій). Ефективність їх усунення. Прогнози, позитивна динаміка.	Розробити схему корекції при анартрії
30.	Тема 18 : Семінарське Психологічні аспекти роботи з дітьми і дорослими із дизартрією	Виховання бажання і потреби правильного мовлення і впевненості в необхідності і ефективності логокорекційної роботи. Напрямки роботи з реабілітації особистості дитини з дизартрією та всебічному впливу на її мовлення та особистість. Соціальна адаптація осіб з дизартрією. Робота з батьками. Напрямки сучасних досліджень дизартрії, дискусійні питання, перспективи, прогнози, новації.	Підготуватись до іспиту

4. Система оцінювання курсу (зразок)

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	10
Семінарські, практичні заняття	25
Самостійна робота	10
Індивідуальне завдання	5
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу (зразок)

	Навчальні тижні	Разом
--	-----------------	-------

Види навчальної роботи	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції		3	1	2	1						2	1						10
Семінарські, пр, лаб з-тя								5		5			5	5	5			25
Самостійна р-та																	10	10
Індивідуальні завдання																5		5
Екзамен																	50	50
Всього за тиж-нь	1	4	1	4	1	4	1	4	1	4	1	8	1	10	1	4	50	100

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
Література основна:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Логопедія: підручник. За ред. М. К. Шеремет. Вид. 5-те. К: Видавничий Дім «Слово», 2018. 856 с. 2. Пахомова Н. Г. Діагностика мовленнєвої готовності дітей старшого дошкільного віку з дизартрією до навчання в школі : Навчально-методичний посібник Полтава: ТОВ «АСМІ», 2009 р. 107с. 3. Логінова Л. Формування оптико-просторових уявлень у дітей зі стертою формою дизартрії.//Дефектологія. – 2000. 4. Довідник учителя-логопеда. Авт.-упор. Лупінович С.М. Тернопіль: Мандрівець, 2008. 112 с. 5. Лазарева І.А. Неврологічні основи логопедії: Навчально-методичний посібник для студентів дефектологічних спеціальностей. Луганськ, 2005.132с. 6. Неврологічні основи логопедії. За ред. Шеремет М. К., Боряк О. В. Суми: ФОП Цьома С. П., 2016. 252 с. 7. Логопедія: Підручник для вищої школи. За ред. М. К. Шеремет. К.: «Слово», 2010. 376 с. 8. Хрестоматія з логопедії. За ред. Шеремет М.К., Мартиненко І.В. К.: КНТ, 2006. 360 с. 9. Соботович Е.С., Чернопольская А.Ф. Проявление стертых дизартрий и методы их диагностики //Дефектология. – 1974. - №4. 10. Тарасун В.В. Стерта форма дизартрії: діагностика та особливості логопедичної роботи //Дефектологія. – 1997. - №4. 11. Хрестоматія з логопедії. Навчальний посібник. /Шеремет М.К., Мартиненко І.В. – К.:КНТ, 2006. 	
ДОДАТКОВА:	
<ol style="list-style-type: none"> 12. Архипова Е.Ф. Коррекционная работа с детьми с церебральным параличом: Доречевой период. – М., 1989. 	

13. Архипова Е.Ф. Стертая дизартрия у детей. - М., 2006.
14. Винарская Е.Н. Дизартрия. – М., 2005.
15. Карелина И.Б. Новые направления в коррекции минимальных дизартрических расстройств.//Дефектология. – 2000. - №1.
16. Логопедия /Под ред. Л.С. Волковой и др. – М., 1998; 2006.
17. Лопатина Л.В. Серебрякова Н.В. Преодоление речевых нарушений у дошкольников (коррекция стертой дизартрии). – С-Петербург, 2001.
18. Лопатина Л.В. Приемы обследования дошкольников со стертой формой дизартрии и дифференциация их обучения.//Дефектология. – 1986. - №2.
19. Бадалян Л.О. Невропатология. – М., 1998.
20. Данилова А.Л. Методы коррекции речевого и психологического развития у детей с церебральным параличом – Л., 1977.
21. Ілляшенко Т.Д., Обухівська А.Г., Романенко О.Б., Скрипка Н.С. Корекція психосоціального розвитку дітей з церебральним паралічем у реабілітаційному центрі. К., 2003.
22. Киселева В.А. Комплексное исследование детей со стертой дизартрией.//Логопедия: методические традиции и новаторство./Под. ред. С.Н. Шаховской, Т.В. Волосовец. – М., 2003.
23. Коррекционная помощь детям раннего возраста с органическим поражением ЦНС в группах кратковременного пребывания./Под ред. Е.А. Стреблевой. – М., 2004.
24. Поваляева М.А. Справочник логопеда. Р-н-Д, 2001.
25. Правдина О.В. Логопедия. – М., 1973.
26. Мастюкова Е.М., Ипполитова М.В. Нарушение речи у детей с церебральным параличом. –М., 1985.
27. Семенова К.А., Мастюкова Е.М., Смуглин М.Я. Клиника и реабилитационная терапия детских церебральных параличей. – М., 1972.
28. Смирнова И.А. Логопедическая диагностика, коррекция и профилактика нарушений речи у дошкольников с ДЦП. – С.-Петербург., 2004.
29. Хрестоматия по логопедии /Под ред. Л.С. Волковой. Т. 1. – М.,1997.

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра професійної освіти та інноваційних технологій м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57 каб. 104 тел. (0342) 54-12-35 https://kpoit.pnu.edu.ua
---------	---

	kpoit@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	Ленів Зоряна Павлівна, канд. пед. наук, доц
Контактна інформація викладача	lzoryana@ukr.net

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	<p>Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <ul style="list-style-type: none"> □ Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» □ Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». □ Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». □ Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». □ Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». □ Лист МОН України «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності». <p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p>
--------------------------	---

Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. ст. 4.).</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання - «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) стор. 4-5.</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Невідповідна поведінка під час заняття	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» - ознайомитися із положенням можна за посиланням:</p>

	https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
Додаткові бали	<p>Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу.</p> <p>Також за рішенням кафедри професійної освіти та інноваційних технологій студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) – стор. 3.</p>
Неформальна освіта	<p>Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) - https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>

Викладач – доц. Ленів З. П.